Туругурдун Ленинскэй комсомол!

Барыы дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

Тахсара 5-с сыла.

САРДАҤА

№ 81 (439)
Алтыннаы
28
күнэ
1958 сыл.
ОПТУОРУННЬУК

Сыаната 10 харчы

ССКП ӨЛӨҺҮӨК ОРОЙУОНУНААҺЫ КОМИТЕТЫН УОННА
ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҺЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

ОРГАН ОЛЕНЕКСКОГО РАЙКОМА КПСС И
РАЙОННОГО СОВЕТА ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ

Ленинскэй комсомол 40 сыла

Сарсын, алтыннаы 29 күнүгэр биэс орденнаах Ленинскэй комсомол 40 сыла туолар. Бу үөрүүлээх күнү Партия уонна Правительство коммунизмы иннинэ тутааччылара улахан бырдаһыннаык бэлиэтиэхтэрэ.

ССКП XX съезтин кэнниттэн, съезд уурдахтарынан, ЫБСЛКС КК ыйыыларынан салайтаран комсомол коммунистическай тутууга баарҕай кыайыылары ситистэ. Комсомолскай тэрилтэлэр үлэлэрин практикатыгар тахсыбыт бөдөҥ уларыйыылар комсомол иннинэ сайдыытыгар улуу кэскилләри арыйдылар.

Коммунистическай партия салайар уонна бүөбэйдээн иитэр комсомол хайы-үйэ 40 сыл устата революцияҕа эрэллээхтик уонна бэриниилээхтик сулууспалаата. Итиҥ кэм иҥэр 67 мөлүйүөн уолаттар уонна кыргыттар ЫБСЛКС кэккэтигэр иитиллиилэр. Комсомол Ийэ дойду, партия ыытыыларыгар итиитик сэҥээрэр, хаана күүмэҕэй баар сиригэр барар.

Комсомолцтар, советскай ыччаттар ханнык баҕарар үлэҕэ инициативаны уонна бачыымы көтөҕөллөр. Коммунизм баарҕай тутууларыгар, кырыс сирдэри баһылааһыныгар баран үлэлиилэрин дьолунан аалыыллар. Билигин партия XXI съезһин көрсүһэ социалистическай куоталаһыыны киэҥник тэнитэллэр, комсомольскай вахтаҕа тураллар.

Биһиги оройуоммут комсомольскай тэрилтэтэ Ленинскэй комсомол 40 сылын Коммунистическай партия тула өссө бинир сомоҕо ыксаа түмсэн көрсөр. Бу үөрүүлээх юбилейы көрсүһэ үлэ бары салаатыгар комсомолцтар айымныылаахтык үлэлиилэрин көҕүлээтэ. Бастыҥ производственниктар баар буолалларын ситистэ. Оройуоннай комсомольскай тэрилтэ комсомол 40 сылын туолар үөрүүлээх юбилейга бэлэҕинэн 91 тыһыынча солкуобайдаах комсомольскай мунньуну буолар.

Албан аатаах Ленинскэй комсомол юбилейын кэрэ бэлэхтээхтик көрсүбүт аҕыйаҕа суох комсомоллардаахпыт уонна ыччаттардаахпыт диэн этэр кыахтаахпыт. Холобур, Сталин аатынан колхоз этэр булчута, комсомолец Владимир Николаев 1958 сыл I кыбартаалга түүлээх бүлдугар былааныын 374 бырыһыан толордо. Бу колхоз зверовода комсомолка Семенова хас бириҥҥи ийэ сылтан ортотунан 3,4 оҕону ылары ситистэ. Ити курдук «Коммунизм» колхоз бастыҥ производственниктара таба итиитигэр үлэлиир комсомолец Степанов, зверовод Каменева, сүөсүһүт Донская уо.д.а. үчүгэй көрдөрүүлэри ситистилэр.

Бастыҥ производственниктар ситиһиилэрэ кэлэр кэскилбитигэр үлэ саҥа кыайыыларынан эрэллээхтик хардыылыырбытыгар кыахтар бааллары көрдөрөллөр. Биһиги сарсыҥҥы кэрэ күммүтүгэр өссө кыайыылаахтык үлэлиэҕиҥ!

Албан аат, уруй-тускул—Ленинскэй комсомолга!

Ыччат Партия туһунан үтүө санааларынан Ленинскэй комсомол 40 сыла туолуутун көрсүһэр

Производственнай ситиһиилэрдээх көрсөллөр

Бөдөҥсүйбүт «Коммунизм» колхоз маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэтэ 80 чилиэннээх бөдөҥ комсомольскай тэрилтэ буолар. Бу комсомольскай тэрилтэ комсомолцтара уонна колхоз ыччаттара албан аатаах Ленинскэй комсомол 40 сылын производственнай ситиһиилэрдээх көрсөргө социалистическай куоталаһыыны тэнититтэрэ. Бу куоталаһыыга таба стадаларын уонна саһыл фермэтин комсомолцтара, ыччаттара киирсибиттэрэ.

Ити түмүгэр комсомолец Степан Степанов салайар ыччат-комсомольскай бригээдэтэ тугут дьыалабыай тахсыытын 94,2 бырыһыан ылан сыл аҥардаах түмүккэ социалистическай куоталаһыыга бастаатылар. Кирбэйдээҕи учааскаҕа саһылы иитэр ферма зверово дтара хас бириҥҥи ийэ саһылтан М. Каменева 3,4 оҕону, Е. Герасимова 3,25 оҕону ылаллар эбэһээтэлистибэлэрин чиэстээхтик толордулар.

Мария Каменева 20 ийэ, 5 атыыр саһыллары көрөргө ылыммыта, саһыллара үчүгэй туруктаахтар. Кини саһыллары үчүгэйдик көрөр, элбэх саһыл оҕотун ылары ситиһэн туран саһыллар бэйэҕэ турар стоимостарын намтатарга инициативаны көтөхтө. Саһылларын ас тобохторунан, чэпчэки сыаналаах аһылыктарынан аҕатарга дьулуһар.

Сүөсүһүт Ульяна Донская эмиэ үчүгэйдик үлэлиир, кини 12 ынаҕы ыыр, 9 ньирэйи көрөр. Бу биһиги ураты усулуобуйабытыгар түбэспиччэ кини кыайбат үлэтэ. Уля көрөр ынахтара куһаҕана суох туруктаахтар уонна элбэх үүтү ыан ылары ситистэ.

Комсомолкалар Мария Каменева, Ульяна Донская биһиги колхозка комсомол Бүлүүтээҕи райкомун путевкатынан кэлбиттэрэ. Кыһамньылаах комсомолкалар буолалларын көрдөрдүлэр.

Биһиги комсомольскай тэрилтэбит чулуу комсомолцтара уонна ыччаттара Ленинскэй комсомол 40 сылын туолар үөрүүлээх күнүн итиитик производственнай бэлэхтэрдээх көрүстүлэр.

Н. Семенов,
«Коммунизм» колхоз комсомольскай тэрилтэтин секретара.

«Коммунистическай обществоны тутар мөлүйүөннэр ортолоругар эһиги бастыҥ тутааччылар буолуохтустаахха, итиитик тутааччыларынан хайа баҕарар эдэр киһи, хайа баҕарар эдэр кыыс буолуохтаах. Коммунизм бу тутуутугар рабочай уонна бааһынай ыччат маассатын бүтүннүүтүн тардыбакка туран, эһиги коммунистическай обществоны тутуоххут суоҕа».
(В.И. Ленин комсомол III съезһигэр этиититтэн).

Юбилейга бэлэх

Оройуон комсомолцтара уонна ыччаттара албан аатаах Ленинскэй комсомол 40 сылын көрсүһэ комсомольскай мунньууну тэнититтэрэ. Комсомольскай мунньууга араас субуотуннуктары оҥорбуттара. Холобур, орто оскуола үөрэнээччиләрэ 60-са субуотуннуктары оҥорбуттара.

Ити түмүгэр оройуон комсомольскай тэрилтэтэ комсомол 40 сылын туолар юбилейын комсомольскай мунньууга 91 тыһыынча солкуобай үбү киллэрэн көрсөллөр, биһиги юбилейга бэлэхпит диэн этэллэр. Комсомольскай мунньууга ордук активнайдык орто оскуола комсомолцтара, пионердара кытыннылар. Кинилэр комсомольскай мунньуулара 34.284 солкуобай эбэтэр былааннарын 340,2 бырыһыан толордулар.

Сталин аатынан колхоз Сухаанатааҕы учааскатыгар комсомольскай тэрилтэ (секретарь таб. Иванова С.Х.) комсомольскай мунньууга 12.230 солк. үбү киллэрдилэр.

АГИТАТОР БЛОКНОТУТТАН

Билигин республикаҕа 293 комсомольскай ыччат фермэлэрэ уонна бригээдэлэрэ бааллар. 2.357 ыччат ыанньыксыттарынан, 1.194 ыччат ньирэй көрөөччүлэринэн үлэлиллэр.

Промышленнай предприятиеларга 8.978 комсомолец рабочай, 3.449 комсомолец специалистар үлэлиллэр.

УНААР УОЛА.

Төрөөбүт дойду эдэр сааһа

Комсомол!—Соҕотох бу тылга баар—
Дойдум эдэр сааһа, дойдум кэскилэ,
Биһиги төлкөбүтүн быһаарар
Охсуһуубут үйэлээх көмүскэлэ.
Комсомол! Эн ааккын уруйдуубун
Октябрь Кыһыл знамятын төлөнүгэр.
Бу тыллыын өрүүтүн доҕордуубун:
Буурҕа ыар күнүгэр, үлэ күнүгэр.
Киэн туттабын көлүөнэм аатынан!
Мэлдьитин кэриэстэнэр буолуохтара:
Попов, Олег Кошевой, Чайкина...
Албан ааттара, дьоһун сурахтара!
Мин төрөөбүт дойдум эдэр сааһын
Кэлэр күн-дьыл кырытыннарыа суоҕа.
Көлүөнэ аатын үрдүктүк тутан,
Кинилиин тиийиэхпит коммунизмаҕа!

"Коммунизм" колхозка

Алтыннаы 23 күнүгэр «Коммунизм» колхозка Ленинскэй комсомол 40 сыла туолуутун бэлиэтиир үөрүүлээх миитин буолла. Миитини комсомольскай комитет чилиэнэ таб. Христофоров С.С. аһар. Үөрүүлээх быһыыга-майгыга 9 киһиттэн састаатаах миитин президиума талыллар.

Таб. Христофоров маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэҕэ маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэ араапаарын аҕарга тылы, маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэ секретарыгар таб. Семенов Н.А. биэрэр. Миитингэ кыттыбыт дьон араапар аҕыллыытын чуумпуран олорон иһиттилэр. Араапары аҕыы ньиргиэрдээх ытыс таһыныытынан бүпүтүн кэнниттэн, албан ааттаах Ленинскэй комсомол 40 сыла туолуутунан эҕэрдэ тыллары эттилэр: маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ секретара таб. Семенов Н.С., ЫБСЛКС райкомун секретара таб. Андросов В. В.

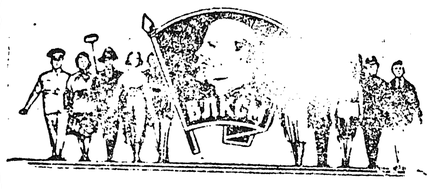

Бу үөрүүлээх мунньахха бастыҥ производственник комсомолцтарга уонна ыччаттарга похвальнай грамоталар уонна харчынан бириэмийэлэр туттарылыннылар. Харчынан бириэмийэлэннилэр: зверовод Каменева, табаһыт Степанов, производственник Реков уо.д.а. Похвальнай грамотанан наҕараадаланнылар: сүөсүһүт Донская, булчут Андреев о.д.а. Бириэмийэлэммиттэр уонна наҕараадаламмыттар ааттарыттан тыл эттэ таб. Реков.

Колхоз комсомолцтара уонна ыччаттара биэс орденнаах, албан ааттаах Ленинскэй комсомол 40 сыла туолуутун ити курдук өрө көтөҕүллэн бэлиэтээтилэр. Кинилэр ССКП XXI съезһин көрсүһэ өссө айымныылаахтык үлэлиргэ, социалистическай куоталаһыыны киэҥник тэнитэргэ соруктаналлар.

„Сардаҥа" корр.

Албан ааттаах хорсун үгэстэр сана кыайыыларга күүрдэ туруохтуннар!

ЫБСЛКС коммунизмы тутар иһин охсуһууга эрэллээх көмөлөһөччү уонна резервэ буоларын быһыытынан, Партия үрдүк итэҕэлин инникитин да чиэстээхтик толоруоҕа.

(ЫБСЛКС Киин Комитетын тезистэриттэн).

Айымньылаахтык үлэлиллэр

Биһиги Сахабыт сирэ чэлгийэ сайдарын иһин, хас сыл аайы киин уобаластартан элбэх специалистар, комсомол ыыппыт дьонноро кэлэн үлэлиллэр. Саха сирин үлэһиттэрэ эдэр специалистар кэлиллэрин үлүү нуучча норуотун бырааттыы көмөтө буолар диэн саамай сөпкө этэллэр.

Биһиги оройуоммутугар сыл аайы кэлэр эдэр специалистар, оройуон экономиката уонна культурата сайдарын иһин айымньылаахтык үлэлиллэр.

Биһиги киэҥ туттар специалистарбытынан буолаллар тт. Фетисов И. А.—ветеринарнай врач, Морозова А. В.—оҕо враһа, Лапина Л. В.—детсад сэбиэдиссэйэ, Дударина В. И.—учительница уо.д.а.

Киин уобаластартан кэлэн үлэлии сылдьар специалистарга, комсомол ыыппит дьонноругар айымньылаахтык үлэлиргит иһин, Ленинскэй комсомол 40 сыла туолар үөрүүлээх күнүнэн эҕэрдэлиибин!

В. Долгунов.

Сэмэй, эдэр үлэһит

Комсомолец Иван Семенович Алексеев райпо коллективыгар үлэлээбитэ балтараа сыл буолла. Ити бириэмэ устата таб. Алексеев бэйэтин туһаннаах үлэтигэр кыһамньылаах, сэмэй үлэһит буоларын көрдөрдө. Кини тутууга, ремоҥҥа, мас соҕотуопкатыгар о.д.а. үлэлэргэ барытыгар кыайыылаах үлэһитинэн буоларын көрдөрдө.

Таб. Алексеев күннээҕи сорудаҕын ситиһиилээхтик толорорго, хаачыстыбалаахтык үлэлиргэ, үлэ оҥорумтуотун үрдэтэргэ дьулуһан үлэлиир. Бу сэмэй комсомолец албан ааттаах Ленинскэй комсомол 40 сылын көрсө үчүгэйдик үлэлиир производственник буолан туран, өрө көтөҕүллүү чувствотынан көрсөр.

П. Александров,
райпо комсомольскай тэрилтэтин секретара.

Билигин комсомолка

Сытыары сымнаҕас майгылаах, хаһан да бэрт буола сатаабат нуучча кыыһын Машаны биһиги олус таптаабыппыт. Кини сырдык, арылхай харахтаах, көнө, үрдүк муруннаах, көмүстүҥү баттахтаах. Мин кинини кытта кыра эрдэхпиттэн доҕордоспутум. Машаны кытта саастыы этим.

Бары үлэбитин биргэ сылдьан толороробут, иллэҥ бириэмэбитигэр Николай Островскай «Ыстаал хайдах хатарыллыбытай?» диэн кинигэтин таптаан аҕарбыт.

Сарсыарда күн тахсыан иннинэ, сибиэһэй салгыҥҥа күнү көрсө испиэскэ хайаҕа барарбыт. Ол хайа ыраахтан ордук кэрэ, дьикти өҥүнэн оонньуура. Хайа аннынан Бүлүү эбэ будулуйа устара. Сарсыардааҥҥы сөрүүн ууга сөтүөлүүрбүт, кумахха оонньуурбут көччүйэ тыынарбыт.

...Биирдэ Маша миэхэ, комсомолка буолуон баҕарарын туһунан эппитэ. Ити кини эрдэттэн быһаарыммыт истиҥ санаата этэ. Баҕарбыт баҕата туолан, билигин комсомолчилиэнэ.

Марфа Сидорова,
орто оскуола 6-с «а» кылааһын үөрэнээччитэ.

КЫЛГАСТЫК

Комсомол 40 сылын көрсүһэ Культура оройуоннааҕы дьиэтигэр тематическай биэчэрдэр ыытылыннылар.

Бастыҥ производственник

—Эһиэхэ квалифицированнай, биир үчүгэй наборщик пытын ыыттыбыт, онон биһигиттэн наборщигы көрдөөмөҥ,—диэбитэ полиграфиздат начаалынньыга. Кырдьык, биһиги оройуоммутугар кэлэн үлэлии сылдьар, типография ыстаарсай наборщига, Ирина Афанасьевна Васильева опыттаах уонна кыһамньылаах, сэттис разрядтаах полиграфист буолар.

Ирина Афанасьевна наборга бэриллибит матырыйааллары түргэнник, хаачыстыбалаахтык талар, хаһыат хас бирдии нүөмэрэ хойутаабакка, бириэмэтигэр тахсарын хааччыйар. Кини бэйэтин кытта биргэ үлэлии сылдьар наборщиктарга хаһыат матырыйаалын түргэнник, хаачыстыбалаахтык таларга, балаһаны хайдах версткалыырга үөрэтэр. Ити түмүгэр ученик-наборщик Мавра Богачанова наборга бэриллибит матырыйаалы үчүгэйдик талар буолла, балаһа маҥнайгы оттискатын корректорскай аҕыы кэнниттэн көннөрүүлэри аһыыпката суохтук көннөрөр, разрядтаах наборщик буолар кыахтанна.

Ыстаарсай наборщик Ирина Афанасьевна салалтатынан оройуон полиграфистара типография сыл бастакы аҥарыгар былаанын аһара толорору хааччыйбыттара. Кинилэр сыллаҕы былааны ССКП XXI съезһин көрсүһэ ситиһиилээхтик толороргo дьулуһан үлэлиллэр.

И. Иванов.

Аркадий Кулешов

Комсомол билиэтэ

Чоноччу туттан, доппуруос кэмигэр
Тугу да дуол эппэккэ уол турар.
Жандарм—немец бөппүрүөскэлээн бүтэр,
Комсомол билиэтин уолга уунар.

—Бу баар билиэтиҥ. Эйиэхэ сорудах—
Эн аккаастан киниттэн билигин!
Олох туохтааҕар да ордук сыаналаах,
Тыыннаах хаалларыам диэн тыл биэрэбин.

Билиэт туох бэттээҕий? Мээнэ кинискэ,
Уоттаан кээс!—доппуруоһу ууратыам.
—Умаппаппын!—диир комсомолец күүскэ,—
Баҕар, сүрэхпин буулдьа да уматтын!

—Умаппаппын даа? Эрэнэҕиэн онно!
Оччоҕо билиэккин ойбоҥҥо ук!
—Билиэппин дуол үгүом суоҕа ойбоҥҥо,
Бэйэм ол кэрпэтэ түспүтүм ордук!

—Чэ, сөп! Эн баҕаҥ туолуоҕа суһаллык
Улугурдар доппуруос дьэ бүтэр.
Комсомол билиэттээх, атах сыгынньах
Байыаһы суос тымныыга үүрдүлэр.

Муустаах ууну үрдүгэр да кутталлар,
Уол билиэтин сүрэҕэр хам тутта.
Уоттаах сүрэҕин ол уу да хаарыйдар,
Билиэт тоҥорботунуу санаата.

Өр турбута, мунгнааччы элэктии,
Өр сүүрбүтэ этинэн муус ууга.
Хаата аттыгар, хайыр муус киһилии,
Кини ол курдук туран хаалбыта.

Уга, илиитинэн билиэтин тутан,
Уол турар билигин, тыыннаах курдук,
Аны арахсыбат доҕор дьонуттан,
Аны да туруо, өр да өр, куруук.

Кини, муустаах уунан килэччи кутуллан,
Тоҥ муус буолан турбакка, билигин
Металтан кутуллан, күҥнэ чаҕыллан,
Мэлдьи туруоҕа бу сир үрдүгэр!

Феоктист Софронов тылбааһа.

—o—

Сунтаар оройуонун булчуттара республика бары булчуттарын ыҥырдылар

Сунтаар оройуонун булчуттара, үгэс буолбут сүлүөттэригэр мустан олорон түүлээх булдун быйылгы сезонун соруктарын дьүүллэһэн баран, ССКП XXI съезһин көрсө норуот бүттүүнүн куоталаһыытыгар киирсэргэ биир санаанан быһаарыстан туран республика бары булчуттарын, колхозтар, совхозтар үлэһиттэр депутаттарын Советтарын салаһааччыларын, эргиэн-соҕотуопка тэрилтэлэрин үлэһиттэрин, түүлээх булдун уонна кыыл иитиитин специалистарын социалистическай куоталаһыыны киэҥник тэнитэргэ, кинилэр холобурдарын батыһарга ыҥырдылар. Бэйэлэригэр маннык социалистическай эбэһээтэлистибэни ылыннылар:

Түүлээх бултааһынын IV кыбартааллааҕы былаанын Улуу Октябрьскай социалистическай революция 41 сылын туолар күнүгэр 33 бырыһыан, Советскай Конституция күнүгэр 100 бырыһыан уонна бу дьыл бүтүүтүгэр 120 бырыһыан толороргo, онон 1958 *сыллааҕы түүлээх бултааһы*нын былаанын 118 бырыһыан толорору ситиһэргэ. 1959 сыл бастакы кыбартаалыгар түүлээх бултааһынын былаанын эмиэ 120 бырыһыан толорору хааччыйарга.

Государствоҕа туттарыллар түүлээх хаачыстыбатын туһаран, ити суотугар түүлээх тириитин сыанатын 200 тыһыынча солкуобайынан үрдэтэргэ. Тиин тириитин—90 бырыһыанын, кырынаас—81 бырыһыанын, солоҥдо—86 бырыһыанын, ондатра уонна кыыл саһыл—76 бырыһыанын, кырымахтаах хара саһыл—88 бырыһыанын бастакы суордунан итиэннэ үрдүк сыананан туттарарга.

Сүлүөт кыттыылаахтара оройуон хас биирдии бастыҥ булчута бэйэтин иннигэр сезоннааҕы сорудаҕын 150—200 бырыһыантан итэҕэһэ суох толорор соругу туруоруннулар. Быйыл 50 эдэр булчуту үөрэтиэхпит, түүлээх бултааһынын кэмигэр биир да күнү туһата суох аһарыахпыт суоҕа диэн ыҥырыыга этиллэр.

ССКП обкомун бюрота Сунтаар оройуонун булчуттара республика бары булчуттарыгар таһаарбыт ыҥырыыларын биһирээтэ уонна ыҥырыыны киэҥник дьүүллэһэргэ, ССКП XXI съезһин чиэһигэр хас *биирдии булчут, бригээдэ,* колхоз, оройуон үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэлэри ылыныыларын тэрийэргэ ССКП райкомнарын уонна райсовет исполкомнарын эбэһэнэстээтэ.

Редактор: И. И. БУДИЩЕВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөнүөк оройуона. Редакцияҕа киирэр сурукка араспаанньаны, ааты, аҕа аатын толору суруллуохтаах.

Заказ № 439. Оленекская районная типография. Тираж 400.